

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Dr. Zsitek István ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** az OIT Hivatala Módszertani és Jogi Képviselési Főosztály által képviselt **alperes neve** (alperes címe) **alperes** ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság P.20.235/2006/16.számú ítélete ellen a felperes által 18., 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes az alperes részére 15 napon belül megfizetni 10.000.- (Tízezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 456.000.- (Négyszázötvenhatezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A megyei bíróság az ítéletében a felperes keresetét elutasítva kötelezte a felperest, az állam javára 456.000.- Ft feljegyzett kereseti illeték, az alperes javára 10.000.- Ft perköltség megfizetésére.

Ítéletének indokolásában rögzítette, miszerint a büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróság a felperesnek a személygépkocsi kiadása iránti igényét arra tekintettel utasította el és rendelkezett az elkobzásról, hogy az érdekelt jóhiszeműsége a rendelkezésre álló adatok alapján megkérdőjelezhető. Az elkobzás olyan dologra is elrendelhető, amely nem az elkövető tulajdona.

A bíróság nem tekintette úgy, hogy a lefoglalt személygépkocsi nem a felperes tulajdonában állnak, de a felperes a személygépkocsi megvásárlása

a vámkezelés körülményei során nem tanúsított a büntető bíróság megítélése szerint jóhiszemű magatartást, és ezért a Btk.314.§ (2) bekezdése alapján rendelte el az elkobzást.

A felperes keresete abban az esetben lehetne alapos, ha megállapítható lenne, hogy az elkobzásról rendelkező ítéleti döntés felróható okok miatt a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapult. Az elsőfokú büntető bíróság a beszerzett bizonyítékokat meggyőződése szerint értékelte, és mérlegelését kellően megindokolta.

Az állandó bírói gyakorlat szerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapítása szempontjából a felróhatóság megítélése körében olyan kettős követelmény érvényesül, amely egyrészt az elvárható lelkiismeretes bírói munka, másrészt az ítékezés függetlenségének garanciális elvét juttatja érvényre. Ennek értelmében, önmagában az a körülmény, hogy a bíróság határozata a bizonyítékok, vagy egyéb körülmények esetlegesen téves mérlegelésén alapult, nem vezethet annak megállapítására, hogy a meghozatalában közreműködő bíró vétkes magatartást tanúsított volna. A munka jellegével együtt járó jogszabály alkalmazási és értelmezési tévedés ugyancsak a felróhatóság körén kívül esik.

A fentiek alapján a megyei bíróság megállapította, hogy a kártérítés elsődleges feltétele a jogellenesség és felróhatóság nem állapítható meg, így a további körülmények vizsgálatát mellőzte.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, elsődlegesen annak megváltoztatása, kereseti kérelmének helyt adás iránt, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Álláspontja szerint a megyei bíróság nem döntött a kereset megállapításra irányuló részéről, amellyel a felperes az elkobzás alá esett gépkocsik vonatkozásában tulajdonjogának megállapítását kérte. E tekintetben a megyei bíróság a mellőzés indokait sem adta meg.

Az ítélet indokolásából az állapítható meg, hogy a megyei bíróság elfogadta felperes tulajdonját, így a Btk.314.§ (1) bekezdése szerinti elkobzást jogellenesnek tekintette, de elfogadhatónak tartotta az elkobzást a 314.§ (2) bekezdés szerint. Azonban az elkobzás jogszerűségének vizsgálatával érdemben nem foglalkozott, így nem ismerhető, hogy miből jutott arra a következtetésre, hogy jogellenesség és felróhatóság nem állapítható meg. Sem a büntető, sem a polgári bíróság nem értékelte azt a körülményt, hogy a

felperes olyan vámpapírokat látott és nyújtott be az eljáró bíróságokhoz, amelyek június 1-jei a vásárlás napjával megegyező dátumot viseltek, megfelelő pecsétekkel voltak ellátva.

Így a felperesnek nem volt fogalma arról, hogy az ügyben az őt is megtévesztő és becsapó bűnelkövetők több iratot hamisítottak és ő csak a hamis iratoknak az egy részét látta, láthatta.

A felperes a bűncselekményről nem tudott, a „tudás” semmiképpen nem azonosítható sejtéssel, gyanúval vagy jóhiszeműséggel.

A felperes a büntetőeljárásban eljáró szakértő véleményével megegyező forint értéket fizetett a gépkocsikért, azaz reális értéket. Életszerű az, hogy nem tulajdonított a maga szempontjából kellő jelentőséget annak, hogy a vámiratokon a belföldi eladási árnak a megjelölt vámérték csupán töredéke. A kártérítési igény jogalapja az volt, hogy a büntető ítélet az elkobzásra jogalapot nem jelölt meg, az elkobzás törvényi feltételei nem álltak fenn.

A fellebbezési ellenkérelem az ítélet helybenhagyására irányult azzal, hogy az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott le, és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Az alperes nem járt el jogellenesen, a felperes kárát kizárólag saját, nem körületekintő adásvétellel okozta. Ezért helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kártérítés feltételei a jogellenesség és a felróhatóság nem áll fenn.

Kiemelte az alperes, hogy az elsőfokú bíróságnak nem volt hatásköre a büntetőeljárás felülvizsgálatára, nem vizsgálhatta az elkobzás jogszerűségét.

Hivatkozott arra, miszerint a felperes kára szerződéses kapcsolatból származott, így a szerződéses jogviszonyból fakadó igénye érvényesítése előtt kártérítési igényt nem érvényesíthet.

Az ítéltábla a Pp.249.§ (2) bekezdése alapján részbizonyítás keretében beszerezte a ... Városi Bíróság 10.B.499/1999/325. számú ítéletét, az alperes 1.Bf.1164/2001/12. számú ítéletét, a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Bfv.IV.3.253/2002/6. számú, Bfv.IV.3.254/2002/6. számú, Bfv.IV.1.445/2002/2.számú, Bfv.III.291/2006/5. számú, Bfv.IV.1.921/2002/11. számú, Bfv.IV.1.445/2002/12. számú végzéseit, valamint a "A" Kft. felszámolójának az "B" Kft. ügyvezetőjének nyilatkozatát, mely szerint a megjelölt Kft. felszámolási eljárása 1999. május 3-án kezdődött, iratanyag hiányában a Kft. felszámolás körébe tartozó vagyonáról nem volt a

felszámolóinak információja, egyszerűsített felszámolási eljárásban a céget a cégjegyzékből 2000. május 10. napjával törölték.

Ezekkel az adatokkal az ítéltábla a megyei bíróság által megállapított tényállást kiegészítette.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint - a kiegészített tényállásból megállapíthatóan - a megyei bíróság a perben a szükséges és egyben elégséges körben lefolytatott bizonyítási eljárásban beszerzett bizonyítékokat helyesen, okszerűen összességükben értékelve érdemében helyes tényállást állapított meg, az abból levont érdemi döntését és indokolását is osztja az ítéltábla.

Az alperesi ellenkérelemmel kapcsolatban mindenek előtt rögzíti az ítéltábla, hogy a felszámoló nyilatkozata szerint az eladó Kft-vel szemben igényt a felperes nem tudott volna érvényesíteni, így a szerződéses igényérvényesítés, mint megelőző eljárás szükségessége, jelen perben nem merült fel.

Az ítéltábla állásfoglalása szerint a megyei bíróság a kereset elbírálása szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg, az irányadó jogszabályokat helyesen értelmezte és alkalmazta. A fellebbezés indokai nem alkalmasak az elsőfokú ítélet megváltoztatására és nem merült fel indok az ítélet hatályon kívül helyezésére sem.

Osztotta az ítéltábla azt az alperesi érvelést, hogy jelen per nem szolgálhat a felperes számára kedvezőtlen döntést tartalmazó - a két gépkocsi elkobzását elrendelő - jogerős büntetőbírósági határozat felülvizsgálatára. Az ítélezési gyakorlat szerint kártérítés alapjául nem szolgál, ha a fél a jogerős ítéletet érdemben vitatja.(BDT.2006.1496)

Helyesen mutatott rá a megyei bíróság, hogy a kártérítés általános szabályainak megfelelően bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának csak akkor van helye, ha a bíróság a kárt felróhatóan okozta. A felróhatóság értékelésével kapcsolatban kialakult ítélezési gyakorlat szerint (BH.1992.103.sz eseti döntés) a felperes jelen perbeli keresete csak akkor lehetne alapos, ha az elkobzást kimondó döntés felróható okok miatt, így a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésén alapul. A jelen esetben pedig a bizonyítási anyagot a büntetőbíróság meggyőződése szerint értékelte és mérlegelését kellően megindokolta.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§ (3) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles a fellebbezési eljárásban pernyertes alperes készkiadásból - útiköltség - felmerült perköltsége, valamint a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Győr, 2008. április 30. napján

Dr. Ábrahám Éva sk..

Lezsák József sk..

Vass Mária sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró